

Áts Erika versei

Partizipien 1950

Wachtürme auf Stelzen,
spreizbeinig, im Karree.
Dreizehn Baracken bäuchlings
hingestreckt am Hang.
Abendstille, verhetzt,
macht klirren den Dornendraht
zum Mond aus Stein
mit dem Gesicht Gewesen-Sein
unbefristet lang.

1985

Muttersprache

Meine ungarisch-armenische Oma,
dreier Weltsprachen mächtig,
redete in der Todesstunde plötzlich
ruthenisch,
wie sie gekost beim Stillen
ihre Amme.

Wir verstanden sie nicht.
In unserem verdrängten Schurrussisch
blitzte es erst bei ihrem letzten Wort:
„bojit” – tut weh.

(Für den tausendfach gefalteten
Regenbogen in meiner Glaskugel
woher wird sein
das Reißleine-Wort?)

1995

Nachtlied

Verschoben die Laute der Nacht:
so knurren Löwen,
so kreischen Möwen,
so stampfen Landser,
so dröhnen Panzer
fern – aber dann

näher, noch näher, schon bald unterm Fenster,
ist's bloß Radau, gereizt das Gespenster –
geleit der Stadt in der Nacht;
jetzt weiß man nicht, wird einer umgebracht,
oder es möcht' einer singen,
zum Himmel erklingen,
und er schreit,
schreit, weil die Seele
aus dem Feuer der Kehle
nur so entkommen kann?

1996

Talán táj

Fagolyólábon
jár az őrtorony,
tizenhárom barakk
hasalt a hegyre.
Szögekkel szőrös szürke drótokon
csendet zörget a nekivadult este.
Fent hold. Nagy kő,
arca csak volt. Vár.
Nincs határidő.

1957

Anyanyelv

Halála óráján az én
örmény magyar,
három világnyelvet beszélő nagyanyám
csak ruténul tudott,
így tyutyújgatta Ungvárott
a dajka.

Nem értettük mit mond.
Bennem az elfojtott iskolai orosz nyelv
végre, utolsó szavára villant:
bojit – jaj, fáj.

(És nekem
honnan jött szóra nyílik majd
üveggolyóba gyúrt ejtőernyőm,
a szivárvány?)

1998

Éji dal

Kifordult hangok az éjben:
így oroszán mordul,
sirálynép bolydúl,
darabontok döngnek,
tankok dübörögnek
messze – de száll

ide tart, s ahogy az ablak alá ér
pusztán ricsaj a sértett
éjszakai város kísértet –
kísérete. Most nem tudni,
valakit ölnek? Vagy csak dalolna,
égre bomolna
egy ember odalent, de
üvölt, üvölt recegve: lángban áll
torkára tolult lelke,
hogyan is repülne már?

1998

Áts Erika, (1934) költő, műfordító. 1972 óta publikál verseket német nyelven. A Barátság IV. évfolyamának 1. és 6. számában adtuk közre versét német és magyar nyelven. Az itt közölt versek készülő „Banalítások könyve” (Buch der Banalitäten) című kötete számára íródtak. A „Partizipien 1950” első megfogalmazása a magyar „Talán táj”. A másik két német vers magyar változata a szerző műfordítása.